

מפתח עניינים

ד"ר ויקטוריה גיטלמן, גבי לימור הנדל, אינג' רובי כרמל, פרופ' שלמה בכור

בחינת תכניות לקידום הבטיחות בדרכים בעשר המדינות המובילות בעולם בתחום

הבטיחות בדרכים

הפניות בתוך המפתח לערכים מודגשים הן לערכים ראשיים. ההפניות לערכים לא מודגשים הן לערכי משנה. בתוך הסוגריים מצוין העמוד המתאים במחקר.

בעיות בטיחות עיקריות בישראל

בהשוואה לבעיות הבטיחות העיקריות במדינות המובילות בתחום הבטיחות בדרכים - (15, 118-117)

אוכלוסיות פגיעות

רוכבי אופנוע – (111)

ילדים – (111)

קשישים – (112)

הולכי רגל – (110-111)

נהגים צעירים – (112)

התנהגויות לא בטוחות

מהירויות נסיעה גבוהות – (113)

אי שימוש באמצעי בטיחות ברכב – (112)

נהיגה תחת השפעת אלכוהול – (113-114)

רמת בטיחות נמוכה של הדרכים החד-מסלוליות – (114)

בטיחות לא מספקת של רחובות עירוניים – (114)

אי הטמעת אמצעי הבטיחות בציי רכב – (114)

ניהול בטיחות לקוי

פיזור מטלות בין הרשויות - - (15, 116)

מידע וידע (מחקרי, סטטיסטי) לא מספק בקשר לתאונות דרכים - (115-116)

שירותי פינוי והצלה: זמן הגעת כוחות הצלה לאחר תאונה - (116)

התערבויות בטיחות מומלצות ליישום בישראל

שיפור ההגנה על הולכי רגל – (120)

שיפור ההגנה על רוכבי אופנוע – (121)

שיפור ההגנה על ילדים – (122)

שיפור ההגנה על קשישים – (123)

- שיפור אכיפה והכשרה של נהגים צעירים – (124)
- הגברת השימוש באמצעי בטיחות ברכב – (125)
- הפחתת נהיגה תחת השפעת אלכוהול – (126)
- הפחתת מהירויות נסיעה – (127-126)
- שיפור תשתיות של רחובות עירוניים – (127)
- שיפור תשתיות בדרכים בין עירוניות חד מסלוליות – (128)
- הטמעת אמצעי בטיחות בצי הרכב – (129)
- פיזור מטלות בין רשויות – (130)

בעיות בטיחות במדינות שונות בעולם

התנהגויות לא בטוחות של משתמשי הדרך

- מהירות (מהירות מופרזת ומהירות לא מתאימה לתנאי השטח) – (45, 42, 41, 40)
- נהיגה תחת השפעת אלכוהול – (45, 42, 41, 40)
- נהיגה תחת השפעת סמים – (42, 41, 40)
- נהיגה תחת השפעת עייפות - (42, 40)
- אי חגירת חגורות בטיחות – (45, 42, 41, 40)
- אי חבישת קסדה – (42, 41)
- אי ציות לחוקי עבודה ומנוחה ע"י נהגים מקצועיים - (42)
- תשתיות לא בטוחות - (45, 41, 40)
- משתמשי דרך פגיעים
- הולכי רגל – (41, 40)
- רוכבי אופניים – (41, 40)
- רוכבי אופנוע – (41, 40)
- ילדים – (41, 40)
- קשישים – (41, 40)
- נהגים צעירים – (41, 40)
- בטיחות כלי רכב – (40)
- טיפול רפואי לאחר תאונה – (41)

דרכים להתמודדות עם בעיות בטיחות במדינות שונות בעולם

אמצעים להפחתת נהיגה בשכרות

- בדיקות נשיפה אקראיות לכל הנהגים ולא רק "לנהגים חשודים" – (45)
- העלאת הסיכוי להיתפס ע"י עריכת יותר בדיקות נשיפה אקראיות בצידי הדרך – (45)
- התקנת Alcohol interlocks בכלי רכב של עבריינים בעלי עבירה ראשונה חמורה ובכלי רכב של כל העבריינים החוזרים – (45)

- שיפור המודעות הציבורית וקמפיינים חינוכיים לכל קבוצות הגיל בהתבסס על מחקר – (45)
- הורדת הזמינות של משקאות אלכוהוליים – (45)
- ע"י העלאת הגיל המותר לרכישת אלכוהול – (45)
- על ידי איסור על מכירת אלכוהול בתחנות דלק ובבתי קפה בתחנות הסעה – (45)
- אמצעים להגברת השימוש בחגורות בטיחות
- אכיפה משטרתית המגובה על ידי חקיקה וקנסות – (45)
- תוכניות הסברה אינטנסיביות בכלי התקשורת – (45)
- הכנסת טכנולוגיות כמו מערכות תזכורת לחגירת חגורות וחסמי הנעת הרכב אם לא חגורים – (45)
- שיפור תשתיות הדרכים
- שיפורי דרך ממוקדים לטיפול במיקומים עם אחוז התאונות הגבוה ביותר – (45)
- סימון שולי הדרך באמצעים שמיעתיים (פס משונן) – (45)
- ריבוד שולי הדרך – (45)
- ניקוי הצמחייה בצידי הדרך – (45)
- בניית נתיבי עקיפה – (45)
- שיפורי תשתית ספציפיים – (45)
- הסרה או טיפול במכשולים בצידי הדרך – (45)
- מעקות בטיחות גמישים בצידי הדרך ובמפרדה – (45)
- מעגלי תנועה בצמתים – (45)
- תיעול תנועה – (45)
- הארת הדרך וסמני דרך מוארים – (45)
- קידום כלי רכב בטוחים
- מערכות בקרת יציבות אלקטרונית - (46)
- מערכות למניעת התנגשות - (46)
- מערכות אזהרה על סטייה מנתיב - (46)
- הגדלת קצב החדירה של מערכות בטיחות אקטיביות ופאסיביות באמצעות חינוך הצרכנים - (46)
- קידום רישיון מדורג לנהגים צעירים
- הגבלות על נהיגת לילה - (46)
- הגבלה על הסעת נוסעים צעירים - (46)
- נקודות עונשין מדורגות במהלך תקופת התנאי - (46)
- תקופת למידה מורחבת תחת השגחה - (46)
- שיפור הבטיחות של משתמשי דרך פגיעים
- אמצעים הנדסיים - (46)
- תוכניות חינוך - (46)

- חקיקה - (46)
- אכיפה של חובת חבישת קסדות - (46)
- ביגוד מגן לרוכבי אופניים ורוכבי דו-גלגלי - (46)
- הפרדה פיזית של הולכי רגל, רוכבי אופניים ורוכבי דו-גלגלי מכלי רכב - (46)
- חשיפה פיזית של הולכי רגל, ורוכבי אופניים רק לכלי רכב הנוסעים במהירות הקטנה מ- 30 קמ"ש - (46)
- שיפור הטיפול הרפואי בנפגעים לאחר תאונה
- מערכות "Mayday" המיועדות להפחית את הזמן שבין התרחשות התאונה ומתן טיפול רפואי - (46)
- הדרכת ניהול טראומה עבור צוותי שירותי החירום בשטח - (46)
- שירותי מסוקים במיוחד ברדיוס של 200 ק"מ מבתי חולים מרכזיים - (46)
- הדרכת צוותים לניהול טראומה בבתי החולים - (46)
- צמצום הפגיעה בילדים
- אימוץ יעד נפרד להפחתת מספרי ההרוגים בקרב ילדים - (50)
- שיפור צוותי החירום ושירותי השיקום והתאמתם לצרכי ילדים - (50)
- שיפורי תשתית
- תכנון סביבת הדרך באופן שיכיר ביכולות ובמגבלות של ילדים - (50)
- יישום אזורי 30 קמ"ש בשילוב אמצעי מיתון תנועה באזורי מגורים, בדרך לבית ספר וסביב תחנות אוטובוס - (50)
- יישום תשתית בטוחה לרכיבה על אופניים המופרדת מתנועת כלי רכב - (50)
- תכנון מגרשי חנייה כדי להקטין אפשרויות להליכה מאחורי כלי רכב שעשויים לנסוע לאחור - (50)
- שימוש באמצעי בטיחות
- אכיפת החקיקה בנושא חגורות בטיחות ואמצעי ריסון לילדים ברכב - (50)
- הפיכת השימוש במושבי בטיחות נגד כיוון התנועה לחובה עבור ילדים עד גיל 4 - - (50)
- הגברת מודעות ההורים לחשיבות השימוש באמצעי ריסון לילדים - (50)
- הגדלת זמינותם ויכולת קנייתם של אמצעי ריסון לילדים - (50)
- קידום השימוש בקסדות - (50)
- שיפור הנראות של ילדים בעת הליכה או רכיבה על אופניים - (50)
- שיפורים ברכב
- התקנת אמצעים מתקדמים המזכירים לחגור חגורות בטיחות בכל המושבים - (50)
- שיפור תכנון כלי הרכב כך שתוקטן חומרת הפגיעה בעת התנגשות עם הולך רגל או רוכב אופניים - (50)
- התקנת גלאי מכשולים בכל האוטובוסים והמשאיות - (50)

בטיחות בדרכים

מדדים להערכת רמת בטיחות בדרכים - (23-22)

תכניות לאומיות לבטיחות בדרכים

ירידה ניכרת במספר ההרוגים בתאונות דרכים במדינות מתקדמות בעקבות הפעלת – (23, 17, 8, 6)

יעדים לאומיים להפחתת הרוגים בתאונות במדינות שונות - (38-23)

מידת ההצלחה במימוש היעדים - (38-23)